

VERSLAVING

‘Maar Juu-pileir, die wist dat een jaar 52 woensdagen telde, en die uitrekende dat 30 jaar betekende dat hij nog 30 maal 52 maal ongeveer 25 blikjes te leven had, in een beschermde afdeling, begon een ruimer perspectief wel aantrekkelijk te vinden.’

Mark Behiels had niet veel meegekregen, laat staan gekregen. En wanneer hij iets kreeg, had hij het meteen weer uitgegeven. Aan de brouwer of cafébaas. Mark was ergens tegen of voorbij de veertig en had een lever en een leven van twaalf stielen en ontelbaar vele ongelukken achter de rug en was eigenlijk voornamelijk alcoholist. Alcoholist in hoofdberoep. Werkadres: café *De Gouden Poort*. Bijberoepen waren de vele klussen en rotjobs die hij probeerde te vermijden tijdens zijn nuchtere periodes, want liefst van al leefde hij van een uitkering. En met dat snel verdiende staatsgeld, dat maandelijks uit het absolute niets op zijn bankrekening neerdwarrelde, trok hij op café en dronk zich elke dag lazarus tot hij geen klinker van een medeklinker meer kon onderscheiden, laat staan uitspreken. Maar Mark had zelden een kwade dronk, bleef goedlachs en gul en stak de ene sigaret aan met de peuk van de vorige, lalde en lulde en voelde zich een Man van Belang. Tot de cafébaas zei: ‘Mark, ge zijt zat, ga naar huis.’ En dan probeerde Mark te zeggen: ‘Allez, voor ne goeie klant ... de *laaaatstste*’, en wanneer hij die moeilijke cluster van eindmedeklinkers nog uit zijn mond kreeg, dan tapte men zijn laatste en daarna ging hij braaf *De Gouden Poort* uit, ‘zat als een orgel’, zeiden de overige, al even bezopen stamgasten. Hij zat inderdaad tjokvol versgetapte pils, maar ‘glazen boterhammen’ waren nu eenmaal zijn vast voedsel, en dronkenschap zijn troebele maar enige link met de realiteit.

Maar wanneer hij dan op de terugweg nog een fles whisky kocht in de nachtwinkel en die boven op zijn verdwaasde ziel goot, op de eenzame en bijzonder bochtige weg naar huis, werd hij vaak half comateus voor de volgende nachtwinkel of het dichtstbij café teruggevonden. Als hij dan werd opgeraapt door politie of moedige burgers, zei hij altijd lijdzaam maar met driedubbele tong: ‘Ikkn bennne de Mark Behiels en ikk wil nog wel ne pils ...’

Dan belde men ‘den Theo’ op, en Theo kwam onmiddellijk. Hij sleurde de

stoffelijke resten, want de geest was uit de fles, van Mark Behiels in zijn auto en bracht hem 36 kilometer verder naar zijn eigen huis. Daar hield hij zijn broer met zijn hoofd boven het toilet en terwijl die nog eens wou zeggen: 'Ik wil nog wel ...', stak Theo zijn eigen vingers in de keel van Mark tot die alle alcohol en bijproducten uit zijn magere lijf had gekotst. En dan viel Mark in slaap of iets wat daarmee verwant is, en Theo waste rustig Marks gezicht, trok z'n vervuilde kleren uit en stak hem in het logeerbed. Wanneer de volgende ochtend een vreemd gekreun uit de logeerkamer kwam, zeiden Theo en Joke tegen hun kinderen dat 'nonkel Mark weer eens een zware aanval van migraine had'. Want ja, 'nonkel Mark had het niet gemakkelijk!'

Intussen had Theo al naar de psychiatrie gebeld en voor zijn broer een kamer geregeld waar hij enkele maanden kon gaan afkicken. En dat deed Mark met evenveel gemak als waarmee hij het daarna weer op een comateus zuipen zette.

Mark en Theo Behiels waren de zonen van de gerespecteerde Julien Behiels, hoofdinspecteur van het lager onderwijs in het lokale bisdom. De heer Behiels was een onberispelijk, onkreukbaar, maar gewetensvol inspecteur die in de vele lagere scholen van ZIJN bisdom de schooldirecteurs slapeloze nachten bezorgde wanneer zijn inspectiebezoek werd aangekondigd. Dat gebeurde met een bijzonder goedmoedige maar katholieke brief waarin werd gesteld dat het inspectiebezoek eerder beschouwd diende te worden als een bezoek dan als een inspectie, want dat de hoofdinspecteur absoluut wel wist dat er in de lagere scholen van ZIJN bisdom degelijk werk werd geleverd waarbij met zorg en toewijding aandacht werd besteed aan het realiseren van de respectieve pedagogische, morele, sociale en spirituele doelstellingen.

Na het lezen van zo'n zin panikeerden alle directeurs van de heer Behiels ZIJN bisdom zo hevig dat ze hysterisch de hele school uitvlooiden op zoek naar materieel bewijs van dergelijk gerealiseerde doelstellingen. Kortom, wanneer de heer Julien Behiels eraan kwam, functioneerde de school in kwestie slechter dan ooit en op de aangekondigde dag leek het alsof de lagere school was omgebouwd tot een pedagogisch fort dat door de Apachen zou worden aangevallen. En geen directeur verloor graag zijn scalp.

De gerespecteerde hoofdinspecteur Julien Behiels was ook een onberispelijke, onkreukbare en gewetensvolle vader van drie kinderen, Mark, Theo en Hilde, en een al even onberispelijke, onkreukbare en gewetensvolle echtgenoot van Rita Borgmans, eveneens alom gerespecteerd, maar dan wel om het feit dat iedereen wist met wie ze precies was getrouwd. En helaas stuurde de heer Behiels hun geen brief die zijn bezoeken aankondigde, al hadden Rita Borgmans en de kinderen dat wel graag gewild, want Julien Behiels woonde hier of anders gezegd: hij was hier thuis. Maar wel als enige.

En zo werd het fort van Mark, Theo en Hilde elke dag door de Apachen be-

legerd en vaak ongenadig platgebrand, zodat de kinderen Behiels een jeugd hadden gekend die meer weg had van een constante oorlogssituatie dan van een veilige thuis. Want de respectieve pedagogische, morele, sociale, spirituele en familiale doelstellingen van vader Julien Behiels waren zo godallemachtig onbereikbaar dat de drie kinderen al snel voelden dat welke inspanning ook hen geen stap dichters zou brengen bij wat 'papa' eiste. En dan klonk 'papa' vals familiair voor iemand die je onbewust en met veel kinderlijk schuldgevoel naar de hel wenste.

Want ook thuis was de heer Julien Behiels een hoofdinspecteur: hij inspecteerde taal, gedrag, 'goede manieren' – een erg vaag maar zeer belangrijk begrip – kleding, haarsnit, hygiëne, geestelijke hygiëne – een nog vager, maar nog belangrijker begrip – studie-inzet, morele standvastigheid en ga zo maar door. Kortom, de kinderen Behiels waren al erg vroeg, net als hun moeder, platgewalst onder het immense gewicht van hoofdinspecteur Behiels die als een ongelikte beer, maar in het meeste correcte Nederlands, het ego van zijn kinderen naar de kloten hielp. 'Ja, naar de kloten', zou er later nog worden gezegd. Maar nu nog niet.

Stinkmuil zat al op zijn stoeltje. Half op z'n stoeltje, want zijn kont kon er twee gebruiken, maar Stinkmuil maalde daar niet om en zat als de Keizer van de Psychiatrie voor het open deurgat, met zicht op straat, en rookte zijn saffies. Het ene na het andere, met bruine trillende handen en een stinkende Muil met zacht malende onderkaak. 'Van de medicatie', had een verpleger ooit gezegd, maar wat kon het Mark schelen welke medicatie Stinkmuil nam. Stinkmuil was waarschijnlijk psychotisch of schizofreen en werd gefinetuned door neuroleptica waarvan je handen ongecontroleerd gingen trillen of zwaaien en je kaken de hele tijd maalden alsof je een koe was. Alleen de lichtjes in de natte ogen van Stinkmuil deden vermoeden dat er in zijn bovenkamer nog iets functioneerde en de rook die uit z'n saffies kwam, vertelde dat de fabriek die zijn immens mobiele lijf was geworden, nog ergens productief was.

Ook Mark stond in de poort van de psychiatrie z'n ochtendsigaret te roken. Hij zat in de Afdeling der Ontwenning, voor de zevende maal, hij kende de plek. Om 7.30 uur werd je hier uit je bed gejaagd voor ontbijt, activiteiten en therapie, maar om 8.30 uur viel er even een korte pauze zodat hij samen met Stinkmuil, Javaneigens en nog een aantal patiënten hier elke dag zwijgzaam, gelaten en rokend, de wacht leek op te trekken aan de Poort der Verdwazing, terwijl de 'normale' wereld, die op dit uur voorbijstormde in gestresseerd tempo, fel contrasteerde met hun bijna stoïcijnse apathie. De Poort was de grens tussen nor-

maal en abnormaal en dat schiep duidelijkheid in deze wereld die nog zo weinig duidelijkheid vertoont en die op dit spitsuur enkel neuroten in de 'normale' wereld leek los te laten.

Dat alles dacht Mark. Niet. Want Mark dacht niks, voelde niks, hield van niks en deed niks. Al jaren. En dus had Mark het hier wel naar zijn zin. Lethargisch leven tussen ongeïnteresseerden, depressieven en zombies. Dat leven kon Mark geweldig aan. Ook zonder alcohol. Maar het leven voorbij de Poort der Verdwazing, de 'normale' wereld zoals de 'normalen' die daar noemen, dat was andere koek.

Mark had op zijn veertiende een schoolvriend, Wim Van Hoevele, die eruitzag als een doodgewone jongen, maar die aan hoogspringen deed in de lokale atletiekclub, en op dat ogenblik de beste hoogspringer van België was in zijn leeftijdscategorie. Wim was een onopvallende jongen maar iedereen keek geweldig naar hem op, figuurlijk maar ook letterlijk, want Wim was een kop groter dan de rest van de klas. En normaal moet bij een groep jongeren van die leeftijd die kop eraf, maar omdat Wim een bescheiden, eerder schuchtere jongen was, mocht die kop erop.

En misschien voelden de leerlingen toen al het drama dat in Wims bange ogen eraan leek te komen. Een jaar later kwam hij in een hogere leeftijdscategorie en lag de lat ook hoger. Letterlijk dan. En te hoog. Wim won niet meer en z'n vader, tot dan toe zijn meest trouwe en trotse supporter, brulde woedend en wanhopig vanaf de zijlijn dat hij er niks van kon, dat hij liep als een nicht en sprong als een geit! Hij was zijn kampioen kwijt! En toen lag voor Wim de lat ook figuurlijk te hoog. En hij brak. Op zijn vijftiende. En hij zat nog enkele maanden erg stil te wezen in de klas, met een glazige blik die de passen leek af te meten voor een sprong die hoog genoeg was om opnieuw een geweldige zoon te zijn. Op een dag was Wim er niet meer. Niemand zei waarom. Maar iedereen wist: daarom!

Behalve Mark, die zelf een schuchtere en onzekere jongen was en het erg normaal vond dat je vader je uitkafferde en die tirades lardeerde met brutale muilperen. Want de heer Behiels, verlicht en bezielde eindinspecteur, had voor z'n kinderen de lat meters te hoog gelegd. Ze konden er enkel naar reiken of naar kijken, en Mark had goed begrepen dat het dan heel normaal is dat je ouders ontgoocheld zijn. Want ze willen zoveel liefde geven, maar hoe moet dat nu als je kind telkens weer faalt en nooit over de lat raakt die je vader ergens in je jeugd heeft opgehangen?

De heer Julien Behiels, die zichzelf een fantastisch inspecteur en vader vond, maar eigenlijk een stinkende egoïst was die zijn kinderen wou trimmen tot het verlengstuk van z'n eigen burgerlijke perfectie en bescheidenheid, zei meermaals met galmende stem dat 'Mark hem zwaar ontgoocheld had', hem, de heer Behiels, die 'zoveel voor Mark deed'. Dat 'Mark er niks van bakte', dat 'Mark

liever lui was dan moe’, dat ‘Mark geen inzet had, geen wilskracht, geen vuist kon maken, geen man was en er nooit een zou worden’.

‘Hoe dacht Mark wel dat hij, de gerespecteerde heer Behiels, het tot eind-inspecteur had geschopt? Dat had moed gevraagd, maar moed, dat kende Mark niet!’ ‘En dat Mark een nietsnut was waarvan nooit iets zou komen en dat ...’

Tot Rita Borgmans, ‘mama’, de roepnaam voor een laffe medeplichtige, het niet meer kon aanhoren en als opperste daad van verzet en met een snik in haar stem, zei: ‘Och Julien, laat die jongen!’, en dan de keuken introk en sla schoonspoelde terwijl tranen van onmacht op de groene slablades vielen als een onvruchtbare regen.

Maar Mark maakte de woorden van z’n vader volledig waar. Hij bakte er niks van, kon geen vuist maken, had geen moed, kon niet doorbijten en had die identiteit volledig aan zijn vader, hoofdinspecteur Behiels, te danken: hij was een nietsnut, een mislukkeling, een leegloper, een ‘nihilist’ – maar dat woord verstond hij niet – met een ‘apathie’ – en dat woord verstond hij ook niet – voor alles en iedereen. En de heer Behiels had gelijk. Mark werd apathisch, hij zocht het woord niet eens op en werd een bange, schuchtere wezel, die panikeerde voor elke taak of opdracht, die niemand in de ogen durfde te kijken en die bij elke vraag van tante, vriend of leraar naar zijn schoenpunten staarde alsof die het antwoord wisten. Mark wist dat hij geen liefde waardig was en dat was maar juist en rechtvaardig, zoals de heer Behiels zelf. En zo zou Mark nooit weten wat liefde was, of dat leven zonder liefde een levenslange ballingschap is naar de Hel van de Leegte. *Bemin je naaste zoals jezelf*, wat zou hij met die zin later nog moeten lachen op café! Hoe kon je jezelf in godsnaam beminnen? Je kon jezelf toch niet omarmen of kussen, terwijl je evenmin je eigen lul in je kont kon stoppen! En dan brulde het hele café met Mark mee. Mark was een plezante! Maar leeg als een schuilkelder, een schoolklas in de zomer of een leeg containerschip zwalpend op zee.

WOENSDAGMIDDAG, 9 NOVEMBER, 13.45 UUR – Het voltallige ALDI-Team staat aan de poort van de psychiatrie onder een schuchter novemberzonnetje, samen met Stinkmuil, Javaneigens en de Mummie verlepte saffies te rollen en te roken. Niemand spreekt, maar het ALDI-Team weet dat het dat straks wel zal doen want om 14 uur mogen zij de stad in. Het ALDI-Team bestaat uit vijf mannen van de Afdeling der Ontwenning, zonder geld en met veel dorst. In een café mogen ze niet worden gespot, maar Juu-pileir had ontdekt dat vlakbij een Aldi lag ‘waar men voor geen geld drank verkocht’. Juu-pileir was een uitgeteerde drinker, lang als een pilaar, die zijn bijnaam dankte aan zijn gestalte en aan de

populaire Belgische pils en die met z'n grote haakneus, die op grote hoogte was ingeplant, alcohol wist te ruiken zoals kamelen water.

Mark had ontdekt dat Juu-pileir en enkele andere Ontwenners zich wekelijks stiekem gingen bezatten tegen de zijgevel van de Aldi en was sindsdien gewoon meegegaan. Het systeem was eenvoudig: korte wandeling naar de Aldi. Inkopen om 14.05 uur, bestaande uit tabak, blaadjes, muntjes en ontelbaar vele blikjes pils die minder kostten dan een halve euro. Van 14.10 tot 15 uur werd het ene blikje na het andere routineus en aan een onvoorstelbaar tempo naar binnen gegoten. Om 14.30 uur was iedereen straalbezopen en om 15 uur begonnen ze af te kicken, want ja, daarvoor zaten ze toch hier! Vanaf 15 uur werd er 'droog' maar met veel gelach genoten. Om 16.45 uur werden de muntjes rondgedeeld en om 17 uur schoven de leden van het team als heiligen de Poort der Verdwazing weer binnen, nog nagenietend van de korte extra verdwazing die elke woensdagmiddag als een geschenk uit de hemel viel. En uit de Aldi.

14 UUR – Om 14 uur keek Juu-pileir op z'n klok en kuchte. Het ALDI-Team vertrok met Bruine Leffe en Meskenszot op kop. Bruine Leffe was een genaturaliseerde Marokkaan die zich geweldig goed aan ons land had aangepast, zelfs aan onze drinkgewoonten, en hij had geheel autonoom het alcoholverbod uit de sharia geschrapt. Hij was een nerveuze, opvliegende vechtersbaas met enorm veel branie en lef, en omdat hij wat donkerder was dan de andere Ontwenners, noemde men hem Bruine Leffe. Maar Bruine Leffe, in het nuchtere leven gewoon Abdallah Ibn Ali Mahali, beschouwde deze bijnaam als een blijk van alcoholisme en niet van racisme en had er volledig vrede mee.

Meskenszot was een levend vergiet dat niet kon zwijgen over of tegen vrouwen, maar hij kon hem met zijn rijk gevuld drankverleden waarschijnlijk allang niet meer overeind krijgen, zodat sommigen hem 'de Fleskenszot' noemden.

Dan was er nog het Brouwerijken: een levenloze, zwaarlijvige man die z'n bierbuik torste als een zwangere vrouw haar kind. Maar het Brouwerijken had geen vrouw of kind, want al zijn aandacht en geld gingen al van zijn zestiende naar drank en brouwerijen. Vandaar zijn bijnaam, al verwees die ook naar zijn onvoorstelbare flatulentie wanneer hij op woensdag, zijn hele lijf onderuit tegen de Aldimuur gezakt, gebombardeerd werd door een batterij van snelle, ijskoude en onverwachte pilsjes die in zijn gigantische maag als in een thuisbrouwerij opnieuw gingen gisten, waardoor winden als torpedo's door zijn darmen gierden, en zijn hele lijf af en toe lijdzaam schokte wanneer een verse lading biergas in z'n versleten broek explodeerde. Tot groot jolijt van het ALDI-Team trouwens, dat wist dat dankzij het Brouwerijken de conversatie nooit lang stilviel.

Mark was de stilste van de groep, tot 14.30 uur toch, want dan weekten zijn gedachten los en werd zijn tong soepel in de marinade van snel langsstromende

pils. Mark was een lange slungel met lang slordig haar, een korte rossige baard en ogen die diep in z'n gezicht lagen, maar zelden contact maakten met andere. De leden van het ALDI-Team vonden dat hij iets artistieks had met z'n lange haar, zijn ruige baard en zijn rafelige jeansvestje en noemden hem 'den Haartiest'. Mark vond zich helemaal geen artiest maar wou gewoon lijken op George Harrison zoals die wat apathisch de straat oversteekt op de cover van *Abbey Road*, een oude lp van The Beatles. Harrison is volledig in jeans gekleed, heeft lang vettig haar dat langs voren en achteren over zijn schouders valt, een onverzorgde baard, maar vooral zo'n air van 'ze kunnen hier allemaal mijn kloten kussen zie', en daar hield Mark wel van. Trouwens, Ringo en John, ook al droegen ze een pak, hadden dat air ook. Behalve de McCartney. Dat leek zo wat een uitslover, maar die liep dan weer op blote voeten. Kortom, op deze cover leken de Beatles wel op weg naar de Aldi.

Mark had de alcohol leren kennen op zijn zestiende, totaal toevallig en onverwacht, zowel voor hem als voor de heer Julien Behiels. Mark, die al sinds zijn veertiende geen vrienden meer had, was toch op een of andere manier op een schoolfuij geraakt en wreed zoals mensen zijn, zijn ook kinderen dat, en dat flutzoontje van de hoofdinspecteur zouden ze die avond weleens leren drinken. En dat lukte hen ook. Maar niet zoals verwacht en voorzien. Mark hing na drie pilsjes niet boven het toilet, zoals vurig verhoopt, maar transformeerde plots en onverwacht, niet het minst voor zichzelf, van een schuwe schijtlijster in een vlotte babbelaar. Na het opgieten van twee jenevers werd hij een bijzonder geestige conversant en nog drie pilsjes later animeerde hij de hele bende met een grote Muil en gevatte replieken. En Mark dacht: gebeuren er soms goeie dingen in het leven? Is dit een mirakel, een tussenkomst van God of Allah, of sta ik hier met m'n ogen open te dromen en dingen te doen en te zeggen waarvan ik alleen maar kan dromen?

Het zelfbeeld dat Mark volledig te danken had aan de onberispelijke en gewetensvolle zorg van zijn vader, hoofdinspecteur Julien Behiels, was plots verdwenen en de stem die in het meest onberispelijke en bekakte Nederlands hem steeds toefluisterde dat hij een nietsnut, een onbenul, een schijtlaars, een mietje, een lul, een nul en een sukkelaar was, werd plots het zwijgen opgelegd. Door drank! 'Dank U God of Allah! U weze geprezen, want wat voor de ene een kwaal is, lijkt voor de andere een medicijn!' Mark had zich nog nooit zo goed gevoeld als nu, en hij lachte en danste en dronk er nog een en flirtte en speelde met woorden die als tekstballonnen uit z'n mond kwamen drijven en verdwenen in het oor van de mooiste meid, via wie de lippen plots krulden tot een glimlach.

In de Bijbel zou men schrijven: 'Ziet, hij sprak in tongen en leek van de Geest vervuld.' En dat was ook zo als u weet wat het woord 'geest' allemaal betekent,

en die avond nog bracht hij een mooie meid naar huis en in het stadspark draaide hij zijn eerste tong. De hitsige sloerie tatoeëerde in z'n nek een joekel van een zuigplek, die hij droeg als een ereteken, als de medaille van de *Légion d'Honneur* die hem had onderscheiden omdat Mark de echte Mark had ontdekt alsof hij een scheepskapitein of wetenschapper was die een nieuw continent in kaart had gebracht. En eigenlijk feitelijk ... was dat ook gebeurd.

Althans, dat had Mark gedacht op die Avond van de Openbaring, op die Epifanie van de Pint, op zijn Bezopen Pinksteren, toen hij in het park een onbekende griet een tong draaide als een professional. Maar de volgende ochtend, toen de oude angst en onzekerheid hem opnieuw als een natte dweil in het gezicht sloegen, snapte hij dat hij het continent al jaren geleden in kaart had gebracht, in nauwe samenwerking met z'n vader, de heer Julien Behiels, en dat hij op Bezopen Pinksteren alleen maar een nieuw, ongekend, paradijselijk maar erg klein schiereilandje van dat immense, grauwe continent had betreden. Of had zijn vader, de heer Julien Behiels, hem ooit uit het Paradijs verbannen?

Maar die vraag kon Mark zich niet stellen, want hij was apathisch en wie apathisch is, stelt zich geen vragen omdat hij niet in antwoorden gelooft, of simpelweg: in niks gelooft. Mark was een natte hond, die nat was omdat het regende en slaag kreeg omdat men hem sloeg.

Dat dacht Mark ook nu weer, toen hij de helverlichte, koude Aldiwinkel binnenkwam en voelde hoe hij zich tussen zoveel mensen, die hem niet eens zagen, gespannen voelde omdat iedereen wel wist – en dat zag hij wel – dat hij een nietsnut was, een mislukkeling, een leegloper, een schijtlijster en een angsthaas. Dat had hoofdinspecteur Julien Behiels er met heel zijn pedagogische wapentuig diep ingeheid en levenslang verankerd. En Mark snakke naar de drank, en naar het eerste blikje Karlsquell, en het tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, en vijftiende en vijfentwintigste, niet omdat zijn lijf de alcohol o zo nodig had, maar wel omdat hij wist dat hij binnen twintig minuten of 1200 seconden juist geteld, zittend tegen een witte Aldimuur zonder ramen, zou transformeren tot een 'normale' mens. Niet verlegen, bang of schuw als een platgetrapt konijn, maar vlot, plezant en geestig en dat *godverdomme* niemand hem dan nog een lul moest noemen, of een sul, of een mislukkeling of een zuipschuit, want hij zou ze allemaal op hun Muil slaan, want nu binnen achttien minuten of precies 1080 seconden zou hij de echte Mark zijn, de plezante, de vlotzak, de animator van het hele café – toch tot z'n vierentwintigste pint – de Mark van Bezopen Pinksteren, de Mark die van de Geest was vervuld, en wie in zijn weg liep, zou op zijn Muil krijgen, en als het regende zou hij schuilen, en wie hem sloeg zou hij het hospitaal inslaan!

Schuw en stil en met het lawaai van Bruine Leffe en Meskenszot in z'n kielzog, en voor hem het overvolle winkelkarretje in de beverige handen van Juu-pileir,

kwam hij aan de kassa van Nadja. Nadja was een onopvallende, lieve en verlegen meid die in de buurt woonde en haar carrière zou zien stranden in de Aldi, in een blauwe, mouwloze werkjas waaronder ze meestal een fleecede droeg. De Aldi bespaarde op verwarming en aangezien klanten bewegen en sjouwen, maar caissières niet, heerste er voor hen in de Aldi een toendrakilmaaat, waartegen ze zich wapenen met een armoedig ogende fleecede of een dik gebreide trui onder een schamele, blauwe Aldischort.

Het ALDI-Team ging altijd langs de kassa van Nadja, want Nadja maakte nooit problemen. Ook niet op woensdagnamiddag om 14.05 uur wanneer ze meer dan tien minuten nodig had om alle blikjes van het ALDI-Team te tellen. En al tellend keek ze enkel naar de blikjes en niet naar het merkwaardige vijftal dat voornamelijk slechts in één Aldiproduct geïnteresseerd leek, en dat straks de Aldiparking zou animeren met zijn goede humeur, dat het nu nog niet had.

Mark vond Nadja maar een sukkel, een zuurpruim, daar had Meskenszot al meer dan eens een gedetailleerde beschrijving van gegeven, een 'kieken zonder kop', want ze durfde niks te zeggen, ze durfde nauwelijks te kijken en als ze het deed, knipperde ze met haar ogen. Hij vond haar een mislukkeling, een halve non, en dat was ook de conclusie van het hele ALDI-Team na de tiende Karlsquell: 'Een griet, juist goed genoeg voor een flinke doorsmeerbeurt, maar voor de rest een stomme gans en een zielige trut.' Mark moest haar niet, want als hij haar zag, al durfde hij niet naar haar te kijken, keek hij in de spiegel. Haat uw naaste zoals uzelf! Dacht Mark. Niet ... Maar diep in zijn buik, waar al onze kwaadheid als een groene mamba op de loer ligt om gif te spuien, dacht Mark: en het is toch mijn probleem niet. Als dat schoon kind verlegen is, dat ze dan neuroleptica slikt of om het halfuur een Karlsquell drinkt. Ze zit toch bij de bron! Of dat ze gewoon bij ons komt. Door de Poort der Verdwazing. Maar misschien voelt ze zich daar te goed voor. Strekenmadam-van-mijn-kloten! Of voelt ze zich misschien beter dan een ander?

Zoals gezegd, het systeem was eenvoudig. Om 14.15 uur lag het volledige ALDI-Team in hetzelfde schuchtere novemberzonnetje met de rug tegen de lange, blinde Aldimuur. Onvoorstelbaar snel en soepel werden blikjes doorgegeven, geopend met een zucht van gas en nagenoeg in één ruk leeggedronken. Weggegoten. In een keelgat. Er werd niet gepraat. Hier moest gewerkt worden en vijftien minuten later was iedereen ongeveer aan zijn tiende blikje toe. Het ALDI-Team ontspande zich heel even. Juu-pileir liet een boer die klonk als een F-16 die door de geluidsmuur scheurde, Bruine Leffe begon, ondanks het veel frissere Belgische klimaat, te zweten als een kamelendrijver in Fez, en in het Brouwerijken, die met een knalrode kop tegen de muur lag, werden de eerste fermentatieprocessen opgestart. Meskenszot had plots een *zaaaaaalig* wijf gespot op de parking en hij was zeker dat ze siliconentieten had. Dat kon een discussie worden. Maar nu nog niet. Er moest nog steeds gewerkt worden, maar nu kalmer en rustiger, niet als een kalf dat aan een speen zuigt, maar als een 'be-

roeps': hoofd in de nek, blikje tegen de lippen, ogen half gesloten in de zon.

'Ik ben Mark Behiels en ik wil nog wel ne pils', zei Mark, en hij stak z'n hand uit en Juu-pileir gooide een blik, dat Mark handig opving. Geen bevende handen of trillende oogleden meer, alleen maar routineuze soepelheid, naadloos bandwerk, het virtuoos verwerken van glanzende blikjes en gigantische hoeveelheden bier zonder met de ogen te knippen. Profs. En zo gingen ze zijwendend en toegewijd door tot 15 uur en tot het winkelkarretje leeg was.

15 UUR – Tijd om af te kicken, want daarvoor zaten ze toch in de Afdeling der Ontwenning. Een diepe zucht, boeren alom en de eerste gesprekken van een groep tevreden mannen die geen vrienden waren, maar zich verbonden voelden door de heerlijke verdwazing van de alcohol. 'Dank U God of Allah! U weze geprezen, want wat op het ene ogenblik een kwaal lijkt, is op het andere moment een medicijn!'

15 uur dus. Tussen een slagveld van lege blikjes was het tijd voor lachen en lullen en genieten van de eerste torpedo's die in de broek van het Brouwerijken doel troffen. En Juu-pileir, die alsmat 'hahaaa' zei of 'jajaaaaa' zuchtte en niks meer. Wat zou hij nog meer zeggen, want 'jajaaaaa' – zucht – had hij nu niet alles wat hij wou? En de vrouw met de vermeende siliconenborsten die met een vol winkelkarretje langsrijdt en Meskenszot die even knipoogt naar z'n vrienden – 'Nu gaat het gebeuren!' – en rechtkrabbelt en de vrouw aanspreekt in keurig Nederlands, dat wel op een dubbele tong drijft: 'Exsssscuseer mevrouw, we hadden zonet een disssscussie in de groep, en u ssou onsss daarbij kunnen helpen.'

De vrouw kijkt argwanend naar de verzopen Karlsquellers en zegt: 'Ja, en?'

'Wel mevrouw' – nog een knipoog naar de groep, en nog een – 'mogen we eensss aan uw tietten voelen?'

De hele bende komt niet bij van het lachen en het Brouwerijken gooit er een voltreffer bovenop en schokt met heel zijn wanstaltige lijf. De vrouw rijdt ziedend met haar karretje naar haar auto, en het moet gezegd, bij dit verbolgen loopje op hoge hakjes, lijken er wel degelijk siliconen in de lucht te hangen, letterlijk dan.

En Meskenszot, knipoog, knipoog, roept haar dwars over de parking achterna: 'Hé, pretensssieusss wijf, zijt ge te goe om met onsss te klappen misssss-schien?' Hij laat een luide boer, gevolgd door een lachsalvo van het hele team en Juu-pileir die nagenietend 'hahaaa' zucht, alsof hij dankbaar is dat het leven soms zo eenvoudig mooi kan zijn.

16 UUR – Geleidelijk sterven de gesprekken uit en iedereen ligt te suffen in het voorgeborgte van een kater die ze zelden nog hebben. De saffies die ze nu ontspannen kunnen rollen en roken doen hen weer zin krijgen in een pilsje, maar principe is principe: ze zijn hier om af te kicken, toch? 'Jajaaa', zucht Juu-pileir.

16.45 uur: de muntjes gaan rond en iedereen kauwt verbeter in de hoop dat

zijn stinkende biermuil gaat ruiken naar pas gepoetste tanden. En dan, 16.50 uur: Nadja komt!

De Aldi was zijn eigen team hartsgrondig beu en de baas van de winkel had z'n caissières verboden deze mannen nog bier te verkopen. Maar het ALDI-Team had snel de zwakke plek gevonden in de frontlijn van de winkel: Nadja! De winkelbaas was zelf te schijterig om het ALDI-Team eruit te gooien en dus was het Nadja's fout dat die zuiplappen de klanten irriteerden en de parking achterlieten als een slagveld vol blikken en peuken. En dus was het Nadja's taak om al die rommel op te ruimen. Dus 16.50 uur: het ALDI-Team vertrekt en Nadja komt met een plastic zak de rotzooi opruimen en geen van de vijf doorzuipers is nog alert genoeg om 'dankuwel', 'sorry' of gewoon 'goeienamiddag' te zeggen en ze drijven met glazige koeienogen richting psychiatrie.

17 uur: rustig, onopvallend en beheerst stappen de drinkebroers met een stuk in hun voeten en een overweldigende geur van menthol in hun Muil, als heiligen door de Poort der Verdwazing.

17.15 UUR – Nadja gooit twee volle vuilniszakken lege blikjes, papiertjes en peuken in de container. En de baas, die ook een schijtlijster is en die Nadja, nu het ALDI-Team vertrokken is, zozegzegd toevallig tegenkomt, geeft haar een uitbrander en zegt voor de dertigste keer dat het de laatste keer moet zijn dat die kerels hier bier kopen. En Nadja zwijgt en kijkt naar haar schoenpunten en denkt: lafaard, zeg het hen zelf. Maar ze zegt niks en de baas draait zich om en is weg. Of zoals Meskenszot het altijd zo poëtisch kan verwoorden: 'Stront rolt altijd den berg af!'

Theo was de jongere zoon van de heer Julien Behiels maar beter dan zijn vier jaar oudere broer had hij gevoeld dat vader – want 'papa' ging echt niet – Behiels zijn eigen leegte had opgevuld door een eindinspecteur te creëren die als een reusachtige luchtballon zijn hele Bisdom overschaduwde en alle bange directeurs van lagere scholen, die z'n kont likten maar hem vreesden en zijn inspectieronde niet zagen als een 'bezoek', maar wel als een militair beleg. En in de immense schaduw van die bijna onfeilbare, door god gezonden eindinspecteur, leefde ook het gezin Behiels. In een starre, liefdeloze leegte, waarin de lat zo hoog werd gelegd dat men er zich eerder aan zou verhangen, en waarin perfectie de onbereikbare norm was die de heer Julien Behiels ook zichzelf had opgelegd. En ergens voelde Theo hoe vader Behiels zijn gezin levenslang verbannen had naar de hel van de leegte, omdat de kleine Julien Behiels ooit en lang, lang geleden zelf naar diezelfde gekmakende hel was gestuurd. Levenslang! En hoe ouder Theo werd, hoe meer hij in die onberispelijke eindinspecteur en

vader, Julien Behiels, die stijf stond van fatsoen en van de rigiditeit van zijn eigen kwellende normen, een man zag die ook stijf stond van de schrik. Voor de Leegte. Voor de absolute Eenzaamheid die iemand gek maakt of onder een trein doet springen als op een dag zijn ballon implodeert en hij ontdekt dat gebakken lucht zijn enige vulling was.

En Theo had de eenzame man, de ballongod die als een wolk boven ZIJN bisdom hing, de eindinspecteur die wel vader maar geen papa was, achtergelaten en was Joke tegen het lijf gelopen. Ze werd zijn allereerste lief, zijn vrouw en ook de eerste planeetbewoner die hem omringd had met warmte en onvoorwaardelijke liefde, zoals echte liefde ook is, zodat Theo plots was opgeschoten en opengebloeid als een amandelboom waarvan de bloesems door de Japanse Hiroshige al in 1856 als een feest waren geschilderd. Theo had een eigen zaak opgestart: een krantenwinkel en op zijn manier legde ook hij de lat erg hoog: hij wou een zo groot mogelijk aanbod aan dagbladen, magazines, stripverhalen en zelfs romans en non-fictieboeken in de rekken hebben, omdat op deze planeet, waarop we met zo'n zeven miljard proberen te overleven, er zoveel omgaat dat hij dit alles aan z'n klanten wou vertellen. En vertellen deed hij. Over alles: politiek, wokgerechten, toneel, muziek, sport en over de Duitse wetenschapper Wilhelm Röntgen die een soort straling ontdekte, die hij niet kon verklaren en daarom maar x-stralen noemde, en dat men die x-stralen aanvankelijk gebruikte als kermisattractie waarbij mensen zich kapotlachten om hun eigen skelet, letterlijk kapot dan, want ook mijnheer Röntgen stierf zelf aan darmkanker door een overdosis van zijn eigen x-stralen, en dat er een ruimtestation permanent rond onze planeet draait dat sinds 2000 ook permanent bewoond wordt.

'Allez Theo, een buitenverblijf in de ruimte, ge zijt niet goed', maar Theo orakelde gewoon door over wetenschap en tv-series die 'ge moet zien' en de hele dag was zijn winkel gevuld met praatgrage klanten die niet zozeer het nieuws kwamen kopen, maar naar het nieuws kwamen luisteren. *Het Gesproken Dagblad* noemde men zijn winkel, maar het leek alsof Theo zijn klanten wou geven wat hem een jeugd lang onthouden was: de liefde voor het leven. En toen Joke in de winkel ook koffie begon te schenken, werd *Het Gesproken Dagblad* een volks cultuurcafé en een weedvrije coffeeshop waarin Theo vertelde over de bergtigger in Bhutan, de CO₂-uitstoot van de VS, en over die lesbische dichteres Sappho die lang, lang geleden leefde op het Griekse eiland Lesbos en vandaar de term en al die lesbiennes.

'Maar allez Theo, lesbiennes, bestaan die dan al zo lang?', maar Theo was al bezig over de laatste cd van Natalia, 'niet dat er een verband was met die dichteres, maar enfin, zeker zijt ge nooit', en over de kunst van het roerbakken en als een klant vroeg of een boek kon worden ingepakt, antwoordde Theo steevast dat de Bulgaarse kunstenaar Christo al een brug in Parijs, het parlamentsgebouw in Berlijn, en elf eilanden voor de kust van Miami had ingepakt. 'Dus een boek. Geen probleem, toch?'

Ook Mark had geen problemen. Dat had hij net de therapeute nog verteld. Je mocht ze met haar voornam aanspreken, Marijke, gewoon rechtuit gezellig en dus was het van Marijke hier en Marijke daar, maar Mark zei tegen Marijke geen stom woord, laat staan 'Marijke', want hij vond haar toch maar een trut en een hautaine kut maar hij durfde niet naar haar te kijken. En terwijl Marijke ongemakkelijk van bil wisselde op haar plastic stoeltje, zweeg Mark als een mossel en bestudeerde het plafond dat dringend, net als Marijke, een flinke beurt nodig had. En hij voelde zich als de maffiazoon die van het eindexamen komt en trots tegen zijn vader zegt: 'Ze hebben me vier uur ondervraagd, maar ik heb geen woord gelost.' En hij loste geen woord en de therapeute werd nerveus en dat vond Mark wel prettig. En ze vroeg vertwijfeld, als Mark dan geen problemen had, waarom hij dan wel dronk? En Mark zei kortweg en omzeilde opnieuw het woord 'Marijke', dat hij niet meer dronk. Daarvoor zat hij hier. Toch? En Marijke sloeg vertwijfeld haar ogen op en zag het plafond, dat dringend een nieuwe beurt nodig had. Maar morgen, dacht Mark – ja, hij had af en toe toch gedachten – morgen is het Zatte Woensdag!

Maar vandaag was het nog dinsdag. En deze dinsdag was voor Mark *the first day of the rest of his life*, waarbij de hamvraag was hoeveel leven hem nog restte. Want het was dinsdag en dat betekende om 14 uur drie uur: Creatieve Therapie. En dat was op zich geen probleem, want de 'creatieve therapeut' las meestal zijn krant, terwijl de patiënten sliepen, rondliepen of naar het toilet verdwenen om een saffie door hun longen te jagen, want de 'creatieve' therapeut was zelf zo uitgeblust als een natte peuk. Maar nu, op deze Droevige Dinsdag, vlak voor Zatte Woensdag, stond er plots een hagelnieuwe 'begeleider', want zo noemden ze zich graag, die blijkbaar meer dan klaar was om het werk van de vorige therapeut over te nemen. Hij zag er energiek uit, levendig, artistiek en vooral, o ramp der rampen, 'creatief'. De leden van het ALDI-Team gingen amorf aan hun tafeltje zitten en simuleerden een schijnslaap in de hoop 'de Nieuwe' in hun eigen lethargische zwarte gat mee te zuigen. Maar de Nieuwe gaf geen krimp, bleef overeind, moeiteloos – zou hij gedronken hebben? – en wachtte geduldig tot iedereen zat. En stelde zich niet voor, maar deelde papier en houtskool uit en vroeg iedereen de hamvraag te beantwoorden in een mooi gekalligrafeerd getal: hoeveel jaren wou iedereen nog leven?

Algehele consternatie. Ontzetting. Ontredding en verwarring bij deze vraag, die peilde naar een perspectief dat ongewoon was voor dezen die de ene dag zagen overgaan in de andere en van wie de blik in de toekomst niet verder reikte dan de eerstvolgende woensdag. Maar hier lag een vraag die keek tot het Einde en sommigen er zelfs bewust van maakte, plots, zomaar, door een nieuwe, hyperkinetische therapeut, dat er ook een Einde was. En enkelen keken zelfs voorbij dat Einde in de Muil van het Absolute Niets of Alles, want vaak is een hoge intelligentie de startplek van het destructieve proces dat wij alcoholisme

noemen. Maar voor wie steeds meer vragen stelt en nooit een antwoord krijgt, is een voortschrijdende verdwazing een zegen en de hemel in de hel op aarde.

Maar de creatieve therapeut, de enige in de grote ruimte die de moed niet had verloren, stelde zich kort voor als 'Sam', klonk alvast solider dan Marijke en zei dat hij graag begon met het Einde. Sam was een *grapjas-van-mijn-kloten* en iedereen keek naar hem als kikkers naar een reiger en sommigen leken in een diepe catatonie te verzinken, alhoewel dat niet direct een van hun typische symptomen was.

Maar Juu-pileir, die wist dat een jaar 52 woensdagen telde, en die uitrekende dat 30 jaar betekende dat hij nog 30 maal 52 maal ongeveer 25 blikjes te leven had, in een beschermde afdeling, begon een ruimer perspectief wel aantrekkelijk te vinden. Hij nam zijn blad en houtskool en dacht even na hoe hij het cijfer 30 zo mooi mogelijk zou kunnen kalligraferen, denkend aan de 39.000 blikjes Karlsquell die hem op deze manier niet zouden mislopen. Het enthousiasme van Juu-pileir werkte aanstekelijk en nog anderen begonnen zich een toekomstig leven uit te denken en te schatten hoeveel jaar ze daarvoor nodig hadden. Maar velen keken plots in de afgrond van de Lange Leegte en voelden de angst voor eenzaamheid, pijn, mislukking, ziekte en stukgedronken levers, terwijl ze precies al jaren dronken om hier niet aan te moeten denken. En Mark, die zich op zijn ongemak voelde bij deze glimlachende, zelfbewuste en onvermijdelijke therapeut, vond hem maar een *dikke nek*, een omhooggevallen artiest zoals er zoveel zijn, een die denkt dat de meridiaan van Greenwich door z'n reet liep en die zich ongetwijfeld beter voelde dan al deze losers voor hem, van wie sommigen hun poten zo trilden dat ze geen rechte lijn op een blad konden zetten, laat staan een cijfer tot het Einde. Maar op café zou Mark hem gewoon onder tafel drinken en weten wat te zeggen op flauwekul als 'hoeveel jaren wilt ge nog?'

'Neen, hoeveel pinten kunt ge nog? Sam-van-mijn-kloten!'

Het was zestig minuten muisstil geweest in de Zaal voor Creatieve Therapie en het diensthoofd Ontwenning was al eens zenuwachtig door het raam komen kijken, want deze stilte was hem vreemd. Maar hij had dertig mannen met houtskool het mooiste cijfer van hun leven zien tekenen. En binnen hing er als de filmmuziek bij dit mirakel stilte en de zoete, bedwelmende ambient music van concentratie, inspiratie en creativiteit. En terwijl dertig mannen dertig cijfers tekenden, werd de glimlach van Sam-van-mijn-kloten breder en reisden dertig mannen voor het eerst over en weer in de tijd en ontdekten mogelijkheden en rustpunten, haltes, omleggingen en vergezichten. Sam kende deze zoete stilte waarin kinderen ijverig binnen de lijntjes kleuren, maar deze mannen raceten wild weg en weer in hun hoofd en hun leven en op hun blad en ontdekten problemen maar ook mogelijkheden. En dat, dat was GODVERDOMME, GODVERDOMME ... adembenemend!